

مقایسه طرحواره های ناسازگار اولیه، الگوهای ارتباطی و اعتماد در روابط بین فردی
در زوجین متقاضی طلاق و زوجین عادی شهر تهران

Compare The Early Maladaptive Schemas, Communication Patterns,
And Trust in Interpersonal Relationships in Couples Applying For Divorce
And Normal Couples In Tehran

Parisa Shogli

Degree of M.A. on General Psychology.
Department of Psychology, Danesh alborz
university Abic, Ghazvin, Iran.

Email: parisaaslani1400@gmail.com

Zahra Ghanbari

Department of Psychology, Danesh alborz
university Abic, Ghazvin, Iran.

پریسا شغلی*

کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، گروه روانشناسی، دانشگاه
غیرانتفاعی دانش البرز آبیک، قزوین، ایران.

زهرا قنبری

گروه روانشناسی، دانشگاه غیرانتفاعی دانش البرز آبیک، قزوین،
ایران.

Abstract

Objective and Background: This paper aims to compare the early maladaptive schemas, communication patterns, and trust in interpersonal relationships in couples applying for divorce and normal couples in Tehran during 2020-2021.

Materials and Methods: The current research is conducted as descriptive in the type of causal-comparative. Moreover, the population contains all couples applying for divorce referring to Tehran courts and all normal couples during 2020-2021. In this paper, 90 couples (including 45 couples applying for divorce and 45 normal couples) are chosen using the Convenience sampling

The research methods consist of the early maladaptive schemas questionnaire of Young's (1998), the couples communication patterns questionnaire of Christine and Solavi (1986), and the trust in interpersonal relationships questionnaire of Rampel and Holmes (1986).

Results: The obtained results of independent t-test indicated that the mean scores of the early maladaptive schemas mentioned in the group of couples applying for divorce were higher than one of the normal group. Besides, according to the obtained results, in the early maladaptive

چکیده

هدف و زمینه: پژوهش حاضر مقایسه طرحواره های ناسازگار اولیه، الگوهای ارتباطی و اعتماد در روابط بین فردی در زوجین متقاضی طلاق و زوجین عادی شهر تهران در سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹ می باشند **مواد و روش ها:** پژوهش حاضر توصیفی و از نوع علی مقایسه ای می باشد. جامعه پژوهش حاضر کلیه زوجین متقاضی طلاق مراجعه کننده به دادگستری های تهران و کلیه زوجین عادی در سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹ می باشند. نمونه پژوهش حاضر ۹۰ زوج (۴۵ زوج متقاضی طلاق و ۴۵ زوج عادی) بصورت نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند. ابزار پژوهش پرسشنامه طرحواره های ناسازگار اولیه یانگ (۱۹۹۸)، پرسشنامه الگوهای ارتباطی زوجین کریستین و سولاولی (۱۹۸۶) و پرسشنامه اعتماد در روابط بین فردی رمپل و هولمز (۱۹۸۶) می باشند.

نتایج: نتایج با استفاده از آزمون تی مستقل نشان دادند میانگین نمرات طرحواره های ناسازگار اولیه یاد شده در گروه زوجین متقاضی طلاق در مقایسه با گروه عادی بیشتر است. همچنین طبق نتایج در طرحواره ناسازگار اولیه بی اعتمادی بد رفتاری، انزوای اجتماعی بیگانگی، نقص/شرم، شکست، وابستگی / بی کفایتی، آسیب پذیری در برابر ضرر و بیماری، گرفتار/خویشترن تحول نیافته و اطاعت بین دو گروه تفاوت معناداری مشاهده نگردید همچنین

schema, distrust, misbehavior, social isolation, alienation, defamation/shame, failure, dependence/incompetence, vulnerability to harm and disease, self-transformed/captured, and obedience, no significant difference was observed between two groups. Furthermore, the comparison of the means of the groups revealed that the mean scores of the constructive pattern in the group of normal couples were higher than one of the group applying for divorce. In contrast, in the communication pattern of isolation and expectation, it was more in the group of couples applying for divorce than in the normal group. Meanwhile, there was no significant difference in the score of avoidance communication pattern in couples applying for divorce and normal couples in Tehran. In addition, the mean score of trust in interpersonal relationships in the group of normal couples was higher than the couple applying for divorce.

Discussion & Conclusion: Promoting communication and trust plays a major role in marital satisfaction and intimacy between couples

Keywords: Early maladaptive schemas, communication patterns, trust in interpersonal relationships, couples applying for divorce.

مقایسه میانگین گروه‌ها نشان داد که میانگین نمرات الگوی سازنده در گروه زوجین عادی بیشتر از گروه متقاضی طلاق است و برعکس در الگوی ارتباطی کناره گیری و توقع، در گروه زوجین متقاضی طلاق در مقایسه با گروه عادی بیشتر است و در نمره الگوی ارتباطی اجتنابی در زوجین متقاضی طلاق و زوجین عادی شهر تهران تفاوت معناداری وجود ندارد و میانگین نمرات اعتماد در روابط بین فردی در گروه زوجین عادی بیشتر از متقاضی طلاق است.

بحث و نتیجه گیری: ارتقا ارتباطات و اعتماد نقش عمده ای در رضایت زناشویی و صمیمیت بین زوجین دارد.

واژه‌های کلیدی: طرحواره های ناسازگار اولیه، الگوهای ارتباطی، اعتماد در روابط بین فردی، زوجین متقاضی طلاق.

نوع مقاله : پژوهشی	دریافت : مهر ۱۴۰۰	پذیرش: آذر ۱۴۰۰
--------------------	-------------------	-----------------

مقدمه

خانواده اولین و مهمترین بنیانگذار شخصیت، ارزشها و معیارهای انسانی است که نقش مهمی در تعیین سرنوشت و سبک زندگی افراد دارد (ثورناک، نلسون، پورتر و ایوانس، ۲۰۱۹). نخستین اقدام جهت برپایی این نهاد اجتماعی بسیار مهم ازدواج است که این امر برای همه انسانها و در تمام جوامع بسیار مهم تلقی می شود و داشتن ازدواج موفق تقریباً برای اکثریت افراد هدفی عمده و آرمانی به شمار می رود (رابینو، پروست و بوئتس، ۲۰۰۵) عملکرد خانواده نقش موثری در سلامت جسمی، اجتماعی، عاطفی و روانی اعضای خانواده دارد و خانواده قوانین و خواسته های جامعه را به اعضایش می آموزد (رابسون، مککالو، رکس، مونافو و تیلور، ۲۰۲۰). این ساختار به شیوه برقراری ارتباط، تعامل و حفظ روابط و نحوه تصمیم گیری، مشکلات اعضایش را حل می کند (ژائو و وییو، ۲۰۱۸). از جمله عوامل مهمی که باعث اختلال، ناکارآمدی و ناسازگاری در خانواده و منجر به فروپاشی کانون آن می گردد؛ طلاق است.

تصمیم به طلاق نتیجه فشار روانی شدیدی است که حداقل به یکی از زوجین وارد می شود که ممکن است از طریق برآورده نشدن خواسته ها یا اهداف (رزی، هالتورث مونرو و روود، ۲۰۱۶) و عدم توجه به عوامل اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، فردی و شخصیتی رخ دهد (عباسی، درگاهی و جاسمی، ۲۰۱۸). طلاق یا متقاضی طلاق بودن یکی از شاخص های معتبر نارضایتی در روابط زناشویی و گسستگی عاطفی بین زوجین است (دلونگیز و زوویکر، ۲۰۱۷). پژوهشگران معتقدند طلاق شایعترین جلوه

مقایسه طرحواره های ناسازگار اولیه، الگوهای ارتباطی و اعتماد در روابط بین فردی در زوجین متقاضی طلاق و زوجین عادی شهر تهران

تعارض شدید است و در نهایت اکثریت زوجهایی که در صدد مشاوره برمی آیند طلاق می گیرند (ورسینگتون، 2005). طلاق به عنوان یکی از پیچیده ترین پدیده های اجتماعی دارای ابعاد گسترده ای به وسعت تمام جوانب جامعه انسانی اعم از روانی، فردی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی است و پرداختن به آن و عوامل احتمالی دخیل در آن اعم از فردی و میان فردی دارای اهمیت و ضرورت می باشد (دهقان، مشاوی، زارعی، عسگری و نظیری، 2017). پژوهش گران تاثیر شناخت در بروز تعارض بین زوجین را مهم می دانند. شناخت افراد دربرگیرنده نگرشها، تفکرات و طرحواره هاست (دامیترسکو و روسو، 2012). طرحواره های ناسازگار اولیه یک الگوی گسترده و فراگیر است که شامل شناخت، خاطرات، احساسات در مورد خود و روابط شخص با دیگران است که از تجارب کودکی نشأت گرفته، سخت و انعطاف ناپذیرند و باعث ایجاد درگیری و تخریب در برخی روابط فرد می شوند (تری، مسمان و ابری، 2008؛ سیاه مشته ای و همکاران، ۱۳۹۷). همچنین با استفاده از فرایندهای خودتداوم بخش، از شخص در برابر هیجانهای شدید که عمدتاً در نتیجه برانگیختگی و راه اندازی یک طرحواره پدید می آیند، محافظت می کنند، بدین ترتیب اشخاص خود را در برابر تغییر مقاوم نموده و محتوای منفی طرحواره های خود را حفظ می کنند و در نتیجه طیف گسترده ای از اختلالات و ناکارآمدیهای فردی، بین فردی و اجتماعی ایجاد می شوند (یانگ، کلاسکو و ویشار، 2003). طرحواره های ناسازگار اولیه در پنج حوزه طبقه بندی می شوند که عبارتند از: ۱. بریدگی و طرد ۲. خودگردانی و عملکرد مختل ۳. محدودیتهای مختل ۴. دیگرجهت مندی ۵. گوش به زنگی (دامیترسکو و روسو، 2012).

اما طبق جدیدترین پژوهش طرحواره های ناسازگار اولیه در ۴ حوزه طبقه بندی شده است: ۱. بریدگی و طرد ۲. خودگردانی و عملکرد مختل ۳. مسئولیت و استانداردهای بیش از حد ۴. محدودیتهای مختل (بج، لاک وود و یانگ، ۲۰۱۸). بر پایه پژوهش های انجام شده، علاوه بر نقش طرحواره های ناسازگار اولیه، ارتباط موثر در پویایی و سلامت روابط زوجین و تعالی خانواده نقش بدیهی و انکارناپذیری دارد. الگوهای ارتباطی زوجین رابطه عمیقی با رضایت زناشویی دارد، این الگوها پیش بینی کننده قوی از رضایت زناشویی هستند. الگوهای ارتباطی با توجه به فرهنگهای مختلف به صورتهای متفاوت وجود دارند (لاونر، کارن، رادبری، 2016، هاریس و کماز، 2018؛ به نقل از احمدی، ۱۳۹۸). ارتباط زوجین فرایندی است که در آن زوجین به شکل کلامی و غیر کلامی، تبادل افکار و عواطف به صورت گوش دادن، مکث کردن، حالت چهره و موارد مختلف حرکات انجام می شود (فارل، چان، سیوتا و والش، 2013). به طور کلی سه نوع الگوی ارتباطی وجود دارد، از جمله: الگوی ارتباطی سازنده متقابل، الگوی ارتباطی اجتناب متقابل و الگوی ارتباطی توقع /کناره گیری (شکری، نوایی نژاد و دلاوری، 2020). همسرانی که درگیر اختلافات و ناسازگاریهای زناشویی هستند به احتمال قوی در زمینه مهارتهای ارتباطی دچار ضعف بوده و درگیر الگوهای ارتباطی ناکارآمد می شوند، مهارتهای ارتباطی خوب و قوی روابط را بهبود بخشیده و صمیمیت، اعتماد و حمایت را در بین زوجین افزایش می دهد، مهارتهای ارتباطی ضعیف و ناکارآمد پیوندها را تضعیف کرده و باعث بی اعتمادی و نفرت در رابطه می شود (برنهولد، 2020). الگوهای ارتباطی زوجین در واقع کانالهای ارتباطی هستند که زن و شوهر از طریق آنها با یکدیگر به تعامل می پردازند، پژوهشها نظریه های متعددی، آشفستگی های زناشویی را ناشی از باورهای غلط و شیوه های ارتباطی نادرست و تعارض و کشمکش های موجود در رابطه زن و شوهر را نتیجه مهارتهای ناکافی و ناکارآمد زوجین در برقراری ارتباط و عدم توانایی در حل موثر مشکلات تلقی می کنند (میشل و نیکل، 2012).

لازمه شکل گیری هر نوع رابطه ای اعتماد است، اعتماد زمینه ساز پیوند میان انسانهاست که از نزدیکترین نوع رابطه یعنی رابطه میان مادر و فرزند آغاز می شود و پس از آن است که در بستر خانواده شکل می گیرد و در نهایت به جامعه تسری می یابد. اعتماد براساس تعامل با دیگران شکل گرفته و چگونگی رفتار ما با دیگران را به صورت مستقیم یا غیر مستقیم تعیین می کند (ارشدی و پیریایی، 2012). اعتماد در رابطه زناشویی شامل ابعاد وفاداری، پیش بینی پذیری و قابلیت اتکاست که در این میان مهمترین عامل اعتماد در رابطه زناشویی وفاداری است (رمپل، هولمز و زانا، 1986). روسو و همکاران (1998) خاطرنشان می کنند که اعتماد یک حالت روانشناختی همراه به آسیب پذیری بالقوه است و به انتظارات مثبت از اهداف و رفتارهای دیگران

مبتنی است. عدم وجود حس اعتماد در روابط زناشویی، احساس امنیت و صمیمیت زوجین را به شدت تضعیف می کند و سطوح بالاتر اعتماد موجب افزایش میزان تعهد و صمیمیت در روابط زناشویی می شود (سیمسون، ۲۰۰۹؛ زارعی، ۲۰۱۱). مطالعات درباره اعتماد بیانگر این است که اعتماد به اعتبار دانش و تجربه پایه ریزی می شود، اگر اعتمادی که در مراحل بعدی زندگی به وجود می آید، همتر از با اعتمادی باشد که در مراحل اولیه بوجود آمده، اعتماد قوی و مستحکمی شکل می گیرد و ثبات اجتماعی افزایش می یابد و باعث می شود اعتماد از یک نسل به نسل دیگر انتقال یابد (اردن، ۲۰۰۹، به نقل از امانی، علیپور و عیسی نژاد، ۱۳۹۸). بنابراین با در نظر گرفتن اهمیت مواردی که ذکر شد محقق در پژوهش حاضر در صدد یافتن این پاسخ است که آیا طرحواره های ناسازگار اولیه، الگوهای ارتباطی و اعتماد در روابط بین فردی میان زوجینی که متقاضی طلاق هستند با زوجینی عادی تفاوت دارد؟ یا خیر

روش پژوهش

پژوهش حاضر توصیفی و از نوع علی مقایسه ای می باشد. جامعه پژوهش حاضر کلیه زوجین متقاضی طلاق مراجعه کننده به دادگستری های تهران و کلیه زوجین عادی در سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹ می باشند. نمونه پژوهش حاضر ۹۰ زوج (۴۵ زوج متقاضی طلاق و ۴۵ زوج عادی) بصورت نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند.

ابزار پژوهش

پرسشنامه طرحواره های ناسازگار اولیه یانگ

این پرسشنامه ۷۵ آیتمی توسط یانگ ۱۹۹۸ برای ارزیابی ۱۵ طرحواره ناسازگار اولیه ساخته شده است. این طرحواره ها عبارتند از: رهاشدگی/بیثباتی، بیاعتمادی/بدرفتاری، انزوای اجتماعی/بیگانگی، نقص /شرم، محرومیت هیجانی، وابستگی/بی کفایتی، آسیب پذیری نسبت به بیماری، خود تحول نیافته /گرفتار، شکست، استحقاق / بزرگ منشی، خودکنترلی ناکافی، اطاعت، فداکاری، بازداری هیجانی، معیارهای سرسختانه/بیش انتقادی. هر سؤال بر یک مقیاس ۶ درجه ای نمره گذاری می شود (۱ برای کاملاً نادرست، ۶ برای کاملاً درست) در این پرسشنامه هر ۵ سؤال یک طرحواره را می سنجد. چنانچه میانگین هر خرده مقیاس بالاتر از ۲۵ باشد آن طرحواره ناکارآمد است. پایایی و روایی این ابزار در پژوهش های متعددی به اثبات رسیده است (بارانف، جان و ایل تیان ۲۰۰۷). هنجاریابی این پرسشنامه در ایران توسط آهی (۱۳۸۴) بر دانشگاه های تهران انجام گرفته، همسانی درونی با استفاده از آلفای کرونباخ در جمعیت مؤنث ۰/۹۷ و در جمعیت مذکر ۰/۹۸ به دست آمده است.

پرسشنامه الگوهای ارتباطی زوجین CPQ

این پرسشنامه در سال (۱۹۸۶) توسط کریستین و سولاوی طراحی شد، این مقیاس حاصل تحقیقات و تجربیات کار بالینی و همچنین ماحصل تحقیقات فوگارتی (۱۹۷۶)، گاتمن (۱۹۷۹) و پترسون (۱۹۸۶) بدست آمده است. پرسشنامه الگوهای ارتباطی CPQ به عنوان یک ابزار خود گزارش دهی در ۳۵ آیتم طراحی شده و ارتباطات را در سه مرحله خاص از تعارض زوجین می سنجد (A: زمانیکه مسئله یا مشکلی روی می دهد، B: به هنگام بحث در مورد آن و C: پس از بحث). کرسیتین و شینگ (۱۹۹۱) سه الگوی ارتباطی زوجین را تحت عنوان زیر مقیاسهای CPQ در نظر گرفتند: الف) خرده مقیاس ارتباط متقابل سازنده (ب) خرده مقیاس توقع / کناره گیری (ج) خرده مقیاس اجتناب متقابل، زیر مقیاس توقع / کناره گیری خود از دو قسمت تشکیل شده است: مرد متوقع / زن کناره گیر و زن متوقع / مرد کناره گیر. پاسخنامه این پرسشنامه شامل ۳۵ عبارت است که دارای طیف لیکرت ۹ درجه ای است، به طوریکه هر سوال در یک مقیاس از ۱ (خیلی غیرممکن است) تا ۹ (خیلی امکان دارد)

مقایسه طرحواره های ناسازگار اولیه، الگوهای ارتباطی و اعتماد در روابط بین فردی در زوجین متقاضی طلاق و زوجین عادی شهر تهران

ارزیابی می گردد. این پرسشنامه از اعتبار مناسبی با آلفای کرونباخ ۰/۷۶ برخوردار است و همچنین روایی همگرای پرسشنامه با مقیاسهای ذکر شده از ۰/۳۰ تا ۰/۹۵ بدست آمده است (صمدزاده و همکاران، ۱۳۹۲).

پرسشنامه اعتماد در روابط بین فردی

این پرسشنامه توسط رمپل و هولمز در سال (۱۹۸۶) با ۲۶ آیتم به منظور ارزیابی میزان اعتماد زوجین طراحی گردید ولی بعداً به ۱۸ آیتم کاهش یافت. این پرسشنامه دارای ۳ زیر مقیاس: پیش بینی پذیری (۵ آیتم)، اعتماد (۵ آیتم) و وفاداری (۸ آیتم) است. ضریب اعتبار همسانی درونی مقیاس اعتماد ۰/۸۲ میباشد. همچنین پایایی این پرسشنامه توسط (رایتسمن، ۱۹۹۱)، (موری، هولمز و گریفین، ۲۰۰۰) (کوچ و جونز، ۱۹۹۷) و (سفیری و میرزا محمدی، ۱۳۸۵) ارزیابی شده است. این پرسشنامه یک ابزار خود گزارشی ۱۸ عبارتی است و شرکت کننده باید در یک مقیاس لیکرت ۷ درجه ای (از کاملاً مخالفم تا کاملاً موافقم) میزان مخالفت و یا موافقت خود با هر یک از عبارات را مشخص کند. برای بدست آوردن نمره کل مقیاس باید امتیاز همه عبارات را با هم جمع کنید. پایینترین نمره ۱۸ (نشانگر اعتماد پایین فرد نسبت به همسر) و نمره ۱۲۶ (بیانگر اعتماد زیاد فرد) است. نتایج حاکی از آن بود که که ضریب اعتبار همسانی درونی مقیاس اعتماد ۰/۸۲ و همچنین خرده مقیاسهای آن شامل پیش بینی ۰/۳۲، اعتماد ۰/۷۷ و وفاداری ۰/۸۱ است (جاویدمهر و همکاران، ۱۳۹۴).

یافته های پژوهش

جدول ۱) فراوانی و درصد توزیع افراد نمونه به تفکیک سطح تحصیلات

سطح تحصیلات	متقاضی طلاق		عادی	
	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
دیپلم	۳۰	۳۳/۳	۲۷	۳۰
فوق دیپلم	۹	۱۰	۷	۷/۸
لیسانس	۳۵	۳۸/۹	۲۹	۳۲/۲
فوق لیسانس	۱۲	۱۳/۳	۲۲	۲۴/۴
دکتری	۴	۴/۴	۵	۵/۶
جمع	۹۰	۱۰۰	۹۰	۱۰۰

جدول ۲) فراوانی و درصد توزیع افراد نمونه به تفکیک سن

سن	متقاضی طلاق		عادی	
	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
۱۸ تا ۲۵ سال	۷	۸/۸	۳	۳/۳
۲۶ تا ۳۵ سال	۳۴	۳۷/۸	۲۳	۲۵/۶
۳۶ تا ۴۵ سال	۳۴	۳۷/۸	۳۴	۳۷/۸
۴۶ تا ۵۵ سال	۱۴	۱۵/۶	۲۱	۲۳/۳
۵۵ سال و بالاتر	۱	۱/۱	۹	۱۰
جمع	۹۰	۱۰۰	۹۰	۱۰۰

جدول ۳) فراوانی و درصد توزیع افراد نمونه به تفکیک مدت ازدواج

مدت ازدواج	متقاضی طلاق		عادی	
	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
کمتر از ۵ سال	۴۳	۴۷/۸	۱۲	۱۳/۳
۵ تا ۱۰ سال	۲۶	۲۸/۹	۲۱	۲۳/۳
۱۱ تا ۱۵ سال	۱۲	۱۳/۳	۱۷	۱۸/۹
بالاتر از ۱۵ سال	۹	۱۰	۴۰	۴۴/۴
جمع	۹۰	۱۰۰	۹۰	۱۰۰

جدول ۴) فراوانی و درصد توزیع افراد نمونه به تفکیک سن ازدواج

سن ازدواج	متقاضی طلاق		عادی	
	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
کمتر از ۱۸ سال	۸	۸/۹	۴	۴/۴
۱۸ تا ۲۵ سال	۲۲	۲۴/۴	۴۲	۴۶/۷
۲۶ تا ۳۵ سال	۴۵	۵۰	۳۸	۴۲/۲
۳۶ تا ۴۵ سال	۱۵	۱۶/۷	۶	۶/۷
جمع	۹۰	۱۰۰	۹۰	۱۰۰

جدول ۵) شاخصه های توصیفی متغیر طرحواره های ناسازگار اولیه دو گروه

متغیر	متقاضی طلاق		عادی	
	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار
محرومیت هیجانی	۸/۰۸	۶/۶۵	۹/۹۲	۵/۷۵
رها شدگی بی ثباتی	۷/۴۸	۵/۵۴	۱۱/۰۹	۶/۴۵
بی اعتمادی بد رفتاری	۹/۰۴	۷/۱۸	۹/۹۸	۵/۴۱
انزوای اجتماعی بیگانگی	۷/۷۴	۶/۰۸	۸/۲	۴/۶۱
نقص / شرم	۷/۶۳	۶/۰۹	۶/۶۸	۲/۸۷
شکست	۷/۴۷	۵/۵۱	۸/۴۴	۵/۳۷
وابستگی / بی کفایتی	۷/۵۱	۶/۰۵	۷/۹۳	۴/۶۱
آسیب پذیری در برابر ضرر و بیماری	۷/۶۲	۵/۷	۸/۳۴	۵/۳۴
گرفتار / خویشتن تحول نیافته	۷/۹۵	۶/۷۱	۸/۶	۵/۲۱
اطاعت	۷/۶۷	۶/۷	۹/۴	۶/۱۲
ایثار گری	۷/۴۵	۴/۴۸	۱۵/۶	۸/۳۳
باز داری هیجانی	۶/۸۱	۴/۰۷	۱۰/۵	۶/۳۸
معیار های سرسختانه	۷/۸۷	۵/۸۶	۱۴/۴۱	۷/۹۴

مقایسه طرحواره های ناسازگار اولیه، الگوهای ارتباطی و اعتماد در روابط بین فردی در زوجین متقاضی طلاق و زوجین عادی شهر تهران

استحقاق / بزرگ منشی	۷/۶۸	۵/۷۵	۱۲/۹۱	۷/۱۸
خویشتن داری / خود انضباطی ناکافی	۷/۷۸	۵/۸۹	۱۲/۹۳	۵/۴۹

جدول ۶) شاخصه های توصیفی متغیر الگوهای ارتباطی

متغیر	متقاضی طلاق		عادی	
	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار
الگوی ارتباطی سازنده	۱۳/۱۳	۵/۰۷	۱۹/۹۲	۶/۵۷
الگوی ارتباطی کناره گیری	۳۱/۳۲	۵/۹۸	۲۵/۲	۹/۴۶
الگوی ارتباطی اجتنابی	۱۴/۴۲	۴/۰۳	۱۴/۲	۴/۰۱

جدول ۷) شاخصه های توصیفی متغیر اعتماد در روابط بین فردی

متغیر	متقاضی طلاق		عادی	
	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار
پیش بینی پذیری	۱۸/۷۹	۴/۱۷	۲۲/۲	۴/۷۹
قابلیت اعتماد	۱۶/۷۲	۵/۹۵	۲۶/۵۳	۶/۳۷
وفاداری	۲۵/۶۹	۸/۲۱	۴۰/۷۸	۸/۶۹
اعتماد در روابط بین فردی	۶۱/۲	۱۶/۹۵	۸۹/۵۱	۱۶/۹۵

جدول ۸) بررسی نرمال بودن توزیع داده های متغیر رحواره های ناسازگار اولیه با استفاده از آزمون شاپیرو ویلک

متغیر	گروه	شاپیرو ویلک	
		مقدار	درجه آزادی
محرومیت هیجانی	متقاضی طلاق	۰/۸۳۵	۹۰
	عادی	۰/۹۶۳	۹۰
رها شدگی بی ثباتی	متقاضی طلاق	۰/۸۸۰	۹۰
	عادی	۰/۷۴۹	۹۰
بی اعتمادی بد رفتاری	متقاضی طلاق	۰/۶۵۲	۹۰
	عادی	۰/۷۴۵	۹۰
انزوای اجتماعی بیگانگی	متقاضی طلاق	۰/۷۸۰	۹۰
	عادی	۰/۷۵۱	۹۰
نقص / شرم	متقاضی طلاق	۰/۹۵۵	۹۰
	عادی	۰/۸۲۵	۹۰
شکست	متقاضی طلاق	۰/۹۳۵	۹۰
	عادی	۰/۸۹۹	۹۰
وابستگی / بی کفایتی	متقاضی طلاق	۰/۹۵۴	۹۰
	عادی	۰/۹۳۹	۹۰

۰/۱۲۱	۹۰	۰/۹۴۴	متقاضی طلاق	آسیب پذیری در برابر ضرر و بیماری
۰/۳۲۱	۹۰	۰/۷۴۲	عادی	
۰/۱۰۲	۹۰	۰/۹۳۹	متقاضی طلاق	گرفتار / خویشتن تحول نیافته
۰/۱۰۴	۹۰	۰/۹۴۱	عادی	
۰/۱۱۲	۹۰	۰/۹۴۷	متقاضی طلاق	اطاعت
۰/۱۳۳	۹۰	۰/۸۲۵	عادی	
۰/۱۸۲	۹۰	۰/۸۵۷	متقاضی طلاق	ایثار گری
۰/۳۴۲	۹۰	۰/۸۷۰	عادی	
۰/۰۷۹	۹۰	۰/۸۱۵	متقاضی طلاق	باز داری هیجانی
۰/۲۱۸	۹۰	۰/۸۶۲	عادی	
۰/۲۶۸	۹۰	۰/۹۳۲	متقاضی طلاق	معیار های سرسختانه
۰/۱۴۸	۹۰	۰/۹۵۳	عادی	
۰/۲۶۱	۹۰	۰/۸۷۹	متقاضی طلاق	استحقاق / بزرگ منشی
۰/۱۵۴	۹۰	۰/۹۴۵	عادی	
۰/۰۹۸	۹۰	۰/۸۹۳	متقاضی طلاق	خویشتن داری / خود انضباطی ناکافی
۰/۱۱۲	۹۰	۰/۸۶۴	عادی	

جدول ۹) نتایج آزمون لوین برای بررسی همگنی واریانس نمرات درون گروهی آزمودنی ها (n=۱۸۰)

Sig.	df2	df1	F	متغیر
۰/۱۵۴	۱۷۸	۱	۱/۱۸	محرومیت هیجانی
۰/۹۲۷	۱۷۸	۱	۰/۰۱	رها شدگی بی ثباتی
۰/۰۸۷	۱۷۸	۱	۲/۹۹	بی اعتمادی بد رفتاری
۰/۱۵۹	۱۷۸	۱	۱/۶۳	انزوای اجتماعی بیگانگی
۰/۳۱۴	۱۷۸	۱	۱/۰۳	نقص / شرم
۰/۷۰۸	۱۷۸	۱	۰/۱۴۱	شکست
۰/۱۵۷	۱۷۸	۱	۱/۳۵	وابستگی / بی کفایتی
۰/۰۷۸	۱۷۸	۱	۳/۱۸	آسیب پذیری در برابر ضرر و بیماری
۰/۶۲۶	۱۷۸	۱	۰/۹۹۷	گرفتار / خویشتن تحول نیافته
۰/۲۰۲	۱۷۸	۱	۱/۲۲	اطاعت
۰/۴۱۸	۱۷۸	۱	۰/۶۶۳	ایثار گری
۰/۱۹۷	۱۷۸	۱	۱/۶۹	باز داری هیجانی
۰/۹۲۸	۱۷۸	۱	۰/۰۱	معیار های سرسختانه
۰/۳۹۹	۱۷۸	۱	۰/۷۲۰	استحقاق / بزرگ منشی
۰/۶۵۱	۱۷۸	۱	۰/۲۰۶	خویشتن داری / خود انضباطی ناکافی

مقایسه طرحواره های ناسازگار اولیه، الگوهای ارتباطی و اعتماد در روابط بین فردی در زوجین متقاضی طلاق و زوجین عادی شهر تهران

جدول (۱۰) نتایج آزمون معناداری تحلیل واریانس چند متغیری (MANOVA) در دو گروه مورد مطالعه

نام آزمون	مقدار	F	فرضیه df	خطا df	سطح معناداری	مجذور اتا
اثر گروه	لامبدا ویلکز	۵/۸۶۳	۱۵	۱۶۳	۰/۰۰۱	۰/۳۵۰

جدول (۱۱) خلاصه نتایج آزمون تحلیل واریانس چند متغیره در مورد مقایسه طرحواره های ناسازگار اولیه در دو گروه زوجین عادی و متقاضی طلاق

شاخص منابع تغییرات	مجموع مجذورات	درجات آزادی	میانگین مجذورات	F	سطح معناداری	مجذور اتا η^2
محرومیت هیجانی	۱۵۰/۲۶۲	۱۷۸و۱	۱۵۰/۲۶۲	۳/۸۷۸	۰/۰۵۰	۰/۰۲۱
رها شدگی بی ثباتی	۵۵۱/۶۱۷	۱۷۸و۱	۵۵۱/۶۱۷	۱۵/۳۵۸	۰/۰۰۱	۰/۰۸۰
بی اعتمادی بد رفتاری	۳۷/۱۰۶	۱۷۸و۱	۳۷/۱۰۶	۰/۸۱۲	۰/۳۴۱	۰/۰۰۵
انزوای اجتماعی بیگانگی	۸/۹۲۴	۱۷۸و۱	۸/۹۲۴	۰/۳۰۵	۰/۵۸۲	۰/۰۰۲
نقص / شرم	۴۰/۲۱۱	۱۷۸و۱	۴۰/۲۱۱	۱/۷۶۳	۰/۱۸۶	۰/۰۱
شکست وابستگی / بی کفایتی	۳۵/۶۷۵	۱۷۸و۱	۳۵/۶۷۵	۱/۲۱۱	۰/۲۳۷	۰/۰۰۷
وابستگی / بی کفایتی	۰/۱۷۲	۱۷۸و۱	۰/۱۷۲	۰/۰۰۶	۰/۹۳۹	۰/۰۰۱
آسیب پذیری در برابر ضرر و بیماری	۱۶/۲۴۴	۱۷۸و۱	۱۶/۲۴۴	۰/۵۴۱	۰/۴۶۳	۰/۰۰۳
گرفتار / خویشتن تحول نیافته	۱۵/۸۴۲	۱۷۸و۱	۱۵/۸۴۲	۰/۴۳۷	۰/۵۰۹	۰/۰۰۲
اطاعت	۱۲۳/۱۸۷	۱۷۸و۱	۱۲۳/۱۸۷	۳/۵۴۹	۰/۰۶۱	۰/۰۲
ایثار گری	۲۹۱۶/۰۷۹	۱۷۸و۱	۲۹۱۶/۰۷۹	۶۵/۱۶۶	۰/۰۰۱	۰/۲۶۹
باز داری هیجانی	۵۷۰/۶۰۸	۱۷۸و۱	۵۷۰/۶۰۸	۲۰/۲۶۱	۰/۰۰۱	۰/۱۰۳
معیار های سرسختانه	۱۸۹۹/۵۷۲	۱۷۸و۱	۱۸۹۹/۵۷۲	۳۸/۸۴۶	۰/۰۰۱	۰/۱۸۰
استحقاق / بزرگ منشی	۱۱۸۸/۴۵۳	۱۷۸و۱	۱۱۸۸/۴۵۳	۲۸/۱۰۹	۰/۰۰۱	۰/۱۳۷
خویشتن داری / خود انضباطی ناکافی	۴۱۷/۲۸	۱۷۸و۱	۴۱۷/۲۸	۱۲/۹۷۶	۰/۰۰۱	۰/۰۶۸

جدول ۱۲). بررسی نرمال بودن توزیع داده های متغیر الگوهایی ارتباطی در زوجین متقاضی طلاق و زوجین عادی شهر تهران با استفاده از آزمون شاپیرو ویلک

متغیر	گروه	شاپیرو ویلک		
		مقدار	درجه آزادی	سطح معناداری
الگوی ارتباطی سازنده	متقاضی طلاق	۰/۹۷۸	۹۰	۰/۱۱۰
	عادی	۰/۸۹۷	۹۰	۰/۱۵۸
الگوی ارتباطی کناره گیری/توقع	متقاضی طلاق	۰/۹۳۰	۹۰	۰/۱۵۶
	عادی	۰/۹۷۷	۹۰	۰/۰۸۳
الگوی ارتباطی اجتنابی	متقاضی طلاق	۰/۹۵۹	۹۰	۰/۱۴۶
	عادی	۰/۹۷۸	۹۰	۰/۱۱۰

جدول ۱۳) نتایج آزمون لوین برای بررسی همگنی واریانس نمرات درون گروهی آزمودنی ها (n=۱۸۰)

متغیر	F	df1	df2	Sig.
الگوی ارتباطی سازنده	۲/۱۸۳	۱	۱۷۸	۰/۱۴۴
الگوی ارتباطی کناره گیری/توقع	۳/۸۹	۱	۱۷۸	۰/۰۵۲
الگوی ارتباطی اجتنابی	۲/۱۹۴	۱	۱۷۸	۰/۱۰۹

جدول ۱۴) نتایج آزمون معناداری تحلیل واریانس چند متغیری (MANOVA) در دو گروه مورد مطالعه

نام آزمون	مقدار	F	فرضیه df	خطا df	سطح معناداری	مجذور اتا
اثر گروه	لامبدا ویلکز	۰/۶۷۶	۲۸/۰۷۸	۳	۱۷۶	۰/۰۰۱
						۰/۳۲۴

جدول ۱۵) خلاصه نتایج آزمون تحلیل واریانس چند متغیره در مورد مقایسه الگوهای ارتباطی زوجین عادی و متقاضی طلاق

شاخص منابع تغییرات	مجموع مجذورات	درجات آزادی	میانگین مجذورات	F	سطح معناداری	مجذور اتا η^2
الگوی ارتباطی سازنده	۲۰۷۴/۰۰۶	۱	۲۰۷۴/۰۰۶	۶۰/۲۱۶	۰/۰۰۱	۰/۲۵۳
الگوی ارتباطی کناره گیری/توقع	۱۶۸۶/۶۷۲	۱	۱۶۸۶/۶۷۲	۲۶/۶۱۶	۰/۰۰۱	۰/۱۳۱
الگوی ارتباطی اجتنابی	۲/۲۲۲	۱	۲/۲۲۲	۰/۱۳۸	۰/۷۱۱	۰/۰۰۱
خطا	۶۱۳۰/۸۵۶	۱۷۸	۳۴/۴۴۳			

مقایسه طرحواره های ناسازگار اولیه، الگوهای ارتباطی و اعتماد در روابط بین فردی در زوجین متقاضی طلاق و زوجین عادی شهر تهران

الگوی ارتباطی کناره گیری/توقع	۱۱۱۵۴/۰۵۶	۱۷۸	۶۲/۶۶۳
الگوی ارتباطی اجتنابی	۲۸۷۶/۳۵۶	۱۷۸	۱۶/۱۵۹
الگوی ارتباطی سازنده	۵۷۳۷۵	۱۸۰	
الگوی ارتباطی کناره گیری/توقع	۱۵۶۶۰۵	۱۸۰	
الگوی ارتباطی اجتنابی	۳۹۷۴۴	۱۸۰	

جدول ۱۶). بررسی نرمال بودن توزیع داده های متغیر اعتماد در روابط بین فردی در زوجین متقاضی طلاق و زوجین عادی شهر تهران با استفاده از آزمون شاپیرو ویلک

متغیر	گروه	شاپیرو ویلک		
		مقدار	درجه آزادی	سطح معناداری
پیش بینی پذیری	متقاضی طلاق	۰/۹۵۰	۹۰	۰/۱۷۰
	عادی	۰/۹۸۳	۹۰	۰/۱۱۰
قابلیت اعتماد	متقاضی طلاق	۰/۹۶۰	۹۰	۰/۱۳۱
	عادی	۰/۹۲۸	۹۰	۰/۱۲۸
وفاداری	متقاضی طلاق	۰/۹۲۲	۹۰	۰/۱۴۵
	عادی	۰/۹۷۴	۹۰	۰/۰۷۰
اعتماد در روابط بین فردی	متقاضی طلاق	۰/۹۲۶	۹۰	۰/۱۴۴
	عادی	۰/۹۶۴	۹۰	۰/۰۷۶

جدول ۱۷) نتایج آزمون لوین برای بررسی همگنی واریانس نمرات درون گروهی آزمودنی ها (n=۱۸۰)

متغیر	F	df1	df2	Sig.
پیش بینی پذیری	۲/۶۰۲	۱	۱۷۸	۰/۱۰۸
قابلیت اعتماد	۰/۴۲۴	۱	۱۷۸	۰/۵۱۶
وفاداری	۰/۲۳۴	۱	۱۷۸	۰/۶۲۹
اعتماد در روابط بین فردی (کل)	۰/۰۳۰	۱	۱۷۸	۰/۸۶۳

جدول ۱۸) نتایج آزمون معناداری تحلیل کواریانس چند متغیری (MANOVA) در دو گروه مورد مطالعه

نام آزمون	مقدار	F	فرضیه df	خطا df	سطح معناداری	مجذور اتا
اثر گروه	لامبدا ویلکز	۰/۵۴۶	۴۸/۸۵۰	۳	۱۷۶	۰/۰۰۱
						۰/۴۵۴

جدول ۱۹) خلاصه نتایج آزمون تحلیل واریانس چند متغیره در مورد مقایسه اعتماد در روابط بین فردی در زوجین متقاضی طلاق و زوجین عادی شهر تهران

شاخص منابع تغییرات	مجموع مجزورات	درجات آزادی	میانگین مجزورات	F	سطح معناداری	مجزور تا η^2
پیش بینی پذیری	۵۲۳/۶۰۶	۱	۵۲۳/۶۰۶	۲۵/۹۸۰	۰/۰۰۱	۰/۱۲۷
قابلیت اعتماد	۴۳۳۱/۶۰۶	۱	۴۳۳۱/۶۰۶	۱۱۳/۹۱۵	۰/۰۰۱	۰/۳۹۰
وفاداری	۱۰۲۴۵/۳۵۶	۱	۱۰۲۴۵/۳۵۶	۱۴۳/۱۸۱	۰/۰۰۱	۰/۴۴۶
اعتماد در روابط بین فردی (کل)	۳۶۰۶۸/۳۵۶	۱	۳۶۰۶۸/۳۵۶	۱۲۵/۴۷۰	۰/۰۰۱	۰/۴۱۳
پیش بینی پذیری	۳۵۸۷/۳۸۹	۱۷۸	۲۰/۱۵۴			
قابلیت اعتماد	۶۷۶۸/۴۵۶	۱۷۸	۳۸/۰۲۵			
وفاداری	۱۲۷۳۶/۸۴۴	۱۷۸	۷۱/۵۵۵			
اعتماد در روابط بین فردی (کل)	۵۱۱۶۸/۸۸۹	۱۷۸	۲۸۷/۴۶۶			
پیش بینی پذیری	۷۹۷۱۵	۱۸۰				
قابلیت اعتماد	۹۵۲۹۷	۱۸۰				
وفاداری	۲۲۱۷۸۴	۱۸۰				
اعتماد در روابط بین فردی (کل)	۱۱۰۹۳۶۰	۱۸۰				

بحث و نتیجه گیری

فرضیه پژوهش "میان طرحواره های ناسازگار اولیه در زوجین متقاضی طلاق و زوجین عادی شهر تهران تفاوت وجود دارد."

نتایج نشان داد میانگین نمرات طرحواره های ناسازگار اولیه یاد شده در گروه زوجین متقاضی طلاق در مقایسه با گروه عادی بیشتر است. همچنین طبق نتایج در طرحواره ناسازگار اولیه بی اعتمادی بد رفتاری، انزوای اجتماعی بیگانگی، نقص/شرم، شکست، وابستگی / بی کفایتی، آسیب پذیری در برابر ضرر و بیماری، گرفتار/خویشتر تحول نیافته و اطاعت بین دو گروه تفاوت معناداری مشاهده نگردید همچنین مقایسه میانگین گروهها نشان داد که میانگین نمرات الگوی سازنده در گروه زوجین عادی بیشتر از گروه متقاضی طلاق است و برعکس در الگوی ارتباطی کناره گیری و توقع، در گروه زوجین متقاضی طلاق در مقایسه با گروه عادی بیشتر است. همچنین طبق نتایج نشان داد که در نمره الگوی ارتباطی اجتنابی در زوجین متقاضی طلاق و زوجین عادی شهر تهران تفاوت معناداری وجود ندارد و میانگین نمرات اعتماد در روابط بین فردی در گروه زوجین عادی بیشتر از متقاضی طلاق است.

نتایج پژوهش های بازدار و موسوی (۱۳۹۶)، عثمان رستمی (۱۳۹۶)، اونی و همکاران (۲۰۱۶)، کبریتچی و محمد خانی (۲۰۱۶)، استون، شاکلفورد (۲۰۰۷)، کیم و مک کنری (۲۰۰۲)، شاکلفورد، باس (۲۰۰۰) همسو با پژوهش حاضر بودند. در تبیین

مقایسه طرحواره های ناسازگار اولیه، الگوهای ارتباطی و اعتماد در روابط بین فردی در زوجین متقاضی طلاق و زوجین عادی شهر تهران

یافته های پژوهش می توان گفت یکی از ابعاد مهم تقاضای طلاق عدم حمایت و همدردی همسر است. در حقیقت، افرادی که از تقاضای طلاق رنج می برند، برخی روابط را در روابط زناشویی خود تجربه می کنند. از این رو، چنین تجربیاتی رضایت آنها را از رابطه زناشویی تغییر داده و رضایت آنها را کاهش می دهد. با توجه به رابطه معنادار بین طرحواره ترک/ ناپایداری و تقاضای طلاق، فرد دارای تصور ناپایدار و غیر واقعی از حمایت شده و ارتباط با دیگران در این طرح است. بیمارانی که با این طرح تشخیص داده شده اند فرض می کنند که افراد مهمی در زندگی خود آنها را ترک خواهند کرد. بنابراین، آنها همیشه انتظار دارند که تنها بمانند. از این رو، احساس رها شدن احساسی است که در تقاضای طلاق خود را نشان می دهد.

با توجه به معنادار بودن تفاوت طرحواره های ناسازگار اولیه بین زنان متقاضی طلاق و عادی و بیشتر بودن میزان طرحواره های زنان متقاضی طلاق، می توان گفت که فرد معتقد به این طرحواره، در زمینه های مختلف زندگی ناگزیر شکست خواهد خورد و نمی تواند به اندازه همسالان خود شایستگی داشته باشد. رابطه معیوب و همبستگی به دست آمده از نتایج این تحقیق نکته ای است که در صورت ارتباط بین این طرحواره و تقاضای طلاق می توان به آن اشاره کرد. در صورت وجود رابطه معنادار بین طرح وابستگی/ ناتوانی و تقاضای طلاق، افراد در این طرح قادر به قبول مسئولیت های روزانه خود بدون کمک دیگران هستند. این طرحواره خود را به عنوان احساس منفعل بودن و ناراحتی نشان می دهد و این یکی از ویژگی های شخصیتی افرادی است که در زندگی دچار تقاضای طلاق می شوند. با توجه به ارتباط معنادار بین طرح واره تسلیم شدن/ درگیر شدن توسعه نیافته و تقاضای طلاق، افرادی که دارای این طرحواره هستند گاهی مشارکت عاطفی فوق العاده ای برقرار می کنند و بدون هیچ گونه حریم خصوصی با دیگران رابطه نزدیک برقرار می کنند، بنابراین، افراد احساس پوچی، بی هدفی و بدون هویت می کنند (شاداب، ۲۰۰۲) مواجهه با فرسودگی شغلی در روابط زناشویی در صورت وجود رابطه معنادار بین اطاعت و تقاضای طلاق، افراد تمایل دارند نیازهای دیگران را بدون توجه به نیازهای آنها برآورده سازند. آنها این کار را برای حفظ رابطه عاطفی خود و جلوگیری از مجازات انجام می دهند (یانگ، ۲۰۰۷). بنابراین، فرد پس از مدتی احساس فرسودگی روانی می کند که منجر به نارضایتی از روابط بین فردی می شود. با توجه به رابطه معنی دار بین طرح ایثار و تقاضای طلاق، افراد داوطلبانه تمایل دارند که نیازهای دیگران را در این طرح برآورده کنند، حتی اگر نیازهای او برآورده نشده باقی بماند. برخی دلایل چنین رفتاری شامل پیشگیری از هر نوع ناامیدی و درد در دیگران و اجتناب از گناه است (یانگ، ۲۰۰۷) و چنین ایثارگری به تدریج منجر به فرسودگی روانی، ناامیدی در روابط بین فردی و نارضایتی زناشویی می شود. با توجه به ارتباط معنادار بین معیارهای سرسختانه و تقاضای طلاق، اعتقاد اساسی در این طرح این است که فرد باید سعی کند به استانداردهای اولیه انعطاف پذیر در رفتار و عملکرد خود دسترسی داشته باشد تا از سرزنش دیگران جلوگیری کند. در بیشتر مواقع، چنین افرادی احساس می کنند که برای به دست آوردن شادی، آرامش، اعتماد به نفس و رضایت در روابط بین فردی با مشکلات اساسی روبرو هستند (فارل و خون، ۲۰۰۹) و این می تواند منجر به خستگی از آنچه روزانه تجربه می شود، شود.

با توجه به اینکه در طرحواره استحقاق / بزرگ منشی، زنان متقاضی طلاق میانگین نمت بالاتری داشتند، این نتیجه را می توان چنین تبیین نمود که فرد دارای چنین طرحواره ای معتقد است که در موقعیت بالاتری نسبت به سایرین قرار دارد و باید حقوق خاصی را دریافت کند. چنین افرادی به قوانین و حقوق دیگران احترام نمی گذارند (حمید پور و همکاران، ۲۰۱۱) هیچ همدلی بین این افراد وجود ندارد و چنین تعاملی علاوه بر روابط تهاجمی و آسیب رسان بین زوجین باعث جدایی می شود. بنابراین، نارضایتی زیادی بین آنها وجود دارد (ادامز، ۲۰۱۰). با توجه به ارتباط بین خویشن داری/ خود انضباطی ناکافی و تقاضای طلاق، افراد دارای این طرحواره نمی توانند خود را به طور موثر کنترل کنند و برای آنها دشوار است که شکست در اهداف شخصی را تحمل کرده و اگر شکست بخورند، احساسات خود را با یک رفتار تکانشی بسیار ابراز کنند. (یانگ، ۲۰۰۷). این طرحواره یکی از زمینه های اساسی فرسودگی زناشویی، ناتوانی در تحمل شکست را در نظر می گیرد، زیرا هر رابطه ای پر از شکست است و زوج هایی که رضایت زناشویی بالایی دارند می توانند این شرایط را بدون تمایل به ارضای سریع نیازهای خود

تحمل کنند (هاستون، ۲۰۰۹). در صورت ارتباط ناچیز بین مهار عاطفی و رضایت زناشویی، افراد دارای این طرحواره احساسات، روابط و رفتارهای خودجوش خود را برای جلوگیری از عدم تأیید دیگران، احساس شرم و یا از دست دادن کنترل محدود می کنند (یانگ، ۲۰۰۷).

نحوه ارتباط زوجین با یکدیگر می تواند تأثیرات پایداری بر روابط زناشویی داشته باشد. مطالعات نشان داده است که هم سبک های ارتباطی و هم ارتباط متقابل، عناصر تعیین کننده موفقیت زناشویی هستند که شامل رضایت شخصی، کیفیت رابطه و سلامت است. (استیوز و همکاران، ۲۰۰۷، شنچز و همکاران، ۲۰۱۷، اپشتین و همکاران، ۲۰۰۵؛ گوردون و همکاران، ۱۹۹۹؛ آکایا، ۲۰۱۰؛ کانسیز و همکاران، ۲۰۰۹؛ کانزوز و آرکار، ۲۰۱۱؛ ایسر، و همکاران، ۲۰۱۱؛ طاهیرا، ۲۰۱۹؛ رابرتز، ۲۰۰۰). استیوز و همکارانش (۲۰۰۷) دریافتند که یکی از عواملی که منجر به ناراضی زناشویی می شود، ارتباط و سبک های مختلف بین زوج های متاهل است. چهار شیوه ارتباطی در زوجین دارای استرس و رضایت مورد بررسی قرار گرفت. یافته ها و نتایج آنها نشان می دهد که چگونه این سبک های مختلف نقش بسیار موری در دستیابی به رضایت دارند.

از طرفی ارتباطات یک عنصر اساسی در ازدواج است. آنها حتی بیشتر توضیح دادند که همه افراد دارای سبک ارتباطی منحصر به فردی هستند و هنگامی که در اوایل رابطه زناشویی شناخته نشوند و به کار گرفته نشوند، می توانند باعث آسیب و بی ثباتی شوند. رابطه بین ازدواج و ارتباطات موضوعی بسیار مورد توجه جهان تحقیق بوده است (تانن، دی ۲۰۱۳، رابرتز، ۲۰۰۰). تأکید زیادی بر بررسی و درک رضایت از رابطه شده است (بردبری، و همکاران، ۲۰۰۰). علاوه بر این، محققان معمولاً بر چگونگی ارتباط نادرست بین مردان و زنان با طلاق متمرکز شده اند (قطبی و همکاران، ۲۰۱۰؛ حبیبی و همکاران، ۲۰۱۵). به گفته ایسر، و همکاران، (۲۰۱۱)، ازدواج بدون ارتباط مور به احتمال زیاد به تعارض می افتد زیرا ارتباطات هسته اصلی هر رابطه ای، به ویژه یک رابطه زناشویی است. هر فردی روش ارتباطی خود را دارد، اما چهار سبک خاص وجود دارد که عموماً در جامعه پایدار هستند. نینا (۱۹۹۱) چهار سبک ارتباط زناشویی را ایجاد می کند: مثبت، منفی، محفوظ و خشن. این سبک ها به طور گسترده در زمینه علوم اجتماعی شناخته شده اند و اغلب در تحقیقات ارتباطی مورد استفاده قرار می گیرند. ارتباط مثبت با ارتباط متقابل همراه است که در آن هر دو همسر تلاش می کنند تا همدیگر را بشنوند و قدر یکدیگر را بدانند. ارتباط منفی با فقدان ارتباط موثر با شریک مشخص می شود. "این می تواند منجر به شرایط درگیری شود زیرا اغلب ارتباطات ناکافی و گیج کننده است." (سانچز و همکاران، ۲۰۱۷). ارتباط محفوظ با بیان کمی از خود همراه است و مانعی بین هر یک از همسران ایجاد می کند. "یک نقش منفعل توسط یکی از اعضای زوج بر عهده گرفته می شود و ارتباط را ناتوان می کند" (سانچز و همکارانش، ۲۰۱۷). ارتباط خشونت آمیز چهارمین و آخرین شیوه ارتباطی است. این سبک نه تنها به زبان، حرکات و رفتارهای توهین آمیز اشاره دارد، بلکه به ارتباطی که به عنوان خصمانه تلقی می شود، اشاره دارد.

در تبیین یافته های پژوهش در مورد اینکه الگوی سازنده در گروه زوجین عادی بیشتر از گروه متقاضی طلاق است و برعکس در الگوی ارتباطی کناره گیری و توقع، در گروه زوجین متقاضی طلاق در مقایسه با گروه عادی بیشتر است، می توان چنین عنوان نمود که ارتباطات مثبت یا متقابل به توانایی زوج ها برای به اشتراک گذاشتن افکار، ایده ها، احساسات و احساسات خود متقابل و آشکارا اشاره دارد. سانچز و همکارانش (۲۰۱۷) آزمایش کردند که آیا سبک ارتباطی مورد استفاده هر یک از شرکا با رضایت و ناراضی شریک ارتباط دارد یا خیر. آنها مطالعه خود را بر اساس "نظریه ارتباطات" نینا (۱۹۹۱) و مقیاسی که رضایت از نگرش، رضایت از لذت و رضایت مکرر را اندازه گیری می کند، پایه گذاری کردند. درک زوجین از شیوه ارتباطی همسر و ارتباط زناشویی آنها نیز اندازه گیری شد. نتایج نشان داد که سبک ارتباطی مثبت با رضایت زناشویی ارتباط دارد. در مقابل، ناتوانی در برقراری ارتباط در زمینه های خاص و نحوه برقراری ارتباط با ناراضی زناشویی به شدت مرتبط بود. تفاوت های قابل توجهی نه تنها در موضوعات مربوط به جنسیت بلکه در میزان رضایت نیز بسته به موضوع یا موضوع مورد بحث تفاوت بود. دلایل احتمالی این یافته ها می تواند این باشد که همه شرکت کنندگان یا بیماران مراقبت های بهداشتی باروری برای زنان

مقایسه طرحواره های ناسازگار اولیه، الگوهای ارتباطی و اعتماد در روابط بین فردی در زوجین متقاضی طلاق و زوجین عادی شهر تهران

بودند یا همسران دلیل دیگر می تواند این باشد که این مطالعه در مکزیک انجام شده است و فرهنگ زندگی شده در مکان های مختلف می تواند بر ارتباطات تأثیر بگذارد. به عنوان مثال، ارتباطات در مورد فرزندان آنها باعث نارضایتی زناشویی در مردان شد و می تواند نشاندهنده ادراکات و دیدگاه ها در مورد نقش های جنسیتی باشد. در عین حال، می تواند فاصله بین زوجین یا حتی اختلال عملکرد خانواده را نیز منعکس کند. با این حال، سایر مطالعاتی که مشکلات ارتباطی بین زوجین را مورد بررسی قرار داده اند، نشان داده اند که میزان رضایت از ازدواج با میزان ارتباط زوجین با یکدیگر به شیوه های سازنده یا غیرسازنده ارتباط دارد (اپشتاین و همکاران، ۲۰۰۵؛ گوردون و همکاران، ۱۹۹۹). در مقابل سبک ارتباط منفی به فقدان ارتباط یا اظهارات منفی بین زوجین در طول درگیری اشاره دارد. محققان دریافته اند که شایع ترین مسائلی که بین زوجین تجربه می شود، ناتوانی در درک دیدگاه همسر و همچنین اتهام، انتقاد یا تحقیر شریک زندگی است (آکایا، ۲۰۱۰؛ سگرین و همکاران ۲۰۰۹؛ کانزوز و آرکار، ۲۰۱۱). به عنوان مثال، سگرین و همکاران (۲۰۰۹) نقش سبک های تعارض و درک همسران از سبک های تعارض یکدیگر را مورد بررسی قرار داد. برای اندازه گیری الگوهای ارتباط زناشویی از گزارش شخصی استفاده شد. صرف نظر از روشی که شرکت کنندگان به شیوه حل تعارض شخصی خود ارزیابی کردند، درک شریک زندگی آنها تأثیر بیشتری بر رضایت کلی زناشویی داشت. هرچه شرکت کنندگان بالاتر همسر خود را "سبک تعارض سازنده" تلقی می کردند و هرچه همسران آنها با "سبک های تعارض مخرب" در ارتباط بودند، از ازدواج راضی تر بودند. برعکس آن هم درست است. هرچه افراد بیشتر "مشارکت در تعارض، عقب نشینی از تعارض و مطابقت" را گزارش می کردند، و همسران آنها کمتر با "حل مساله مثبت" ارتباط برقرار می کردند، بنابراین آنها از رابطه خود رضایت کمتری داشتند. این یافته ها نه تنها نشان دهنده نقش سبک های ارتباطی در رضایت زناشویی، بلکه اهمیت آن در حل و مقابله با تعارض است.

از طرفی اعتماد به عنوان یک عامل مهم در روابط بین فردی شناخته شده است. ازدواج پیوند بین دو فرد در زمینه انسجام روانی و اجتماعی است نه یک پیوند قانونی. این اتحادیه ای است که در آن دو فرد با پیشینه و ویژگی های شخصیتی متفاوت به منظور ایجاد خانواده با هم تعامل و زندگی مشترک می کنند. از آنجا که این تعامل و درک متقابل بین دو شخصیت منحصر به فرد است، احتمال بروز مشکلات درگیری و سازگاری وجود دارد. حرکت به سوی برابری بیشتر جنسیتی بر انتظارات زناشویی تأثیر گذاشته است. زنان و مردان با انتظارات بیشتری از ارتباطات بین فردی، صمیمیت و رضایت جنسی ازدواج می کنند. شکاف در ارتباط بین زوجین منجر به عدم درک خواسته ها و سلیقه همسر می شود، علاوه بر این نتیجه منفی خواهد بود. گاتمن (۱۹۹۴) بیان می کند که تعامل و دوستی مثبت کلید رضایت زناشویی و پیش بینی ثبات زناشویی در طول زمان است. ازدواج و زندگی خانوادگی ثابت ویژگیهای منحصر به فرد انسان است که آنها را به عنصری جدایی ناپذیر از زندگی اجتماعی تبدیل می کند. ازدواج به عنوان یک نهاد نقش مهمی در کمک به دو فرد برای داشتن رشد شخصی و غنی سازی از زندگی خانوادگی دارد. از نظر فاووز و اولسون (۱۹۹۱)، عشق و ازدواج منبع اصلی شادی و معنا در زندگی است. این تحقق، شادی و پیشرفت مثبت تنها زمانی امکان پذیر خواهد بود که روابط بین زوجین منسجم و رضایت بخش باشد. رضایت زناشویی به ارزیابی ذهنی فرد از روابط زناشویی اشاره دارد. این کیفیت رابطه است، که در آن هر دو شریک می توانند از زندگی همراهی کنند که با عدم استرس و ناراحتی مشخص می شود. رضایت زناشویی یک فرایند پیچیده است که به مرور زمان تحت تأثیر عوامل زیادی از جمله تحصیلات، وضعیت اقتصادی اجتماعی، عشق، تعهد، ارتباطات زناشویی، تعارض، جنسیت، مدت ازدواج، حضور فرزندان، روابط جنسی و... تقسیم کار. تغییر ساختاری نقش های جنسیتی و تغییر نگرش باعث شد زنان بتوانند در هر زمینه ای به اشتغال دست یابند و اشتغال ایجاد کنند. نقش زنان به عنوان کارمند و نان آور یک تغییر مثبت در برابری جنسیتی و مشارکت است، اما به طور همزمان بر زندگی خانوادگی، تأثیر می گذارد.

در این میان رضایت زناشویی یکی از مفاهیم رایج برای ارزیابی شادی و ثبات در ازدواج است. در واقع، آنچه حتی از خود ازدواج مهمتر است، موفقیت ازدواج و رضایت زوجین متاهل است (خلعتبری و همکاران، ۲۰۱۳). هاوکینز رضایت زناشویی را به عنوان

احساس خوشبختی، رضایت و شادی که شوهر یا همسر هنگام تجربه همه جنبه های ازدواج خود تجربه می کنند تعریف کرده است. همچنین یکی از مهمترین شاخصهای رضایت از زندگی و عملکرد خانواده است. رضایت زناشویی فرایندی است که در زندگی زوجین به وجود می آید زیرا مستلزم رعایت سلیقه، شناخت ویژگی های شخصیتی، ایجاد قوانین رفتاری و شکل گیری الگوهای رابطه است. از آنجا که روابط زناشویی منبع اصلی حمایت اجتماعی اکثر زوجین است و به عنوان یک عامل محافظ در برابر هر دو بیماری روانی و فیزیولوژیکی عمل می کند، رضایت زناشویی بر سلامت جسمی و روانی، رضایت از زندگی، موفقیت در کار و ارتباطات اجتماعی تأثیر می گذارد (حاتمی، حبی و اکبری، ۲۰۰۹). بنابر این ارتباطات یک عنصر اساسی است که بر تمام تمایلات انسانی تأثیر می گذارد و یک عامل مهم تعیین کننده در کیفیت روابط بین همسران و رضایت زناشویی است. ارتباطات نقش عمده ای در رضایت زناشویی و صمیمیت بین زوجین دارد. به طور کلی، روابط بین همسران بر اساس چهار نوع اساسی روابط شکل می گیرد: روابط عاطفی، رابطه شناختی (فکری)، رابطه اقتصادی و رابطه جنسی.. زن و شوهرهایی که به راحتی افکار و احساسات خود را با یکدیگر در میان می گذارند و می توانند احساسات یکدیگر را بپذیرند و درک کنند، رضایت زناشویی بیشتری را تجربه می کنند. در واقع، زوج هایی که اوقات فراغت بیشتری را با هم می گذرانند و سرگرمی های مشترکی دارند و همچنین ارتباط کلامی یا احساسی بیشتری انجام می دهند، رضایت زناشویی بیشتری را تجربه می کنند.

مقایسه طرحواره های ناسازگار اولیه، الگوهای ارتباطی و اعتماد در روابط بین فردی در زوجین متقاضی طلاق و زوجین عادی شهر تهران

منابع

- [۱] امانی، احمد، علیپور، الهه، عیسی نژاد، امید. (۱۳۹۸). اثربخشی درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد به شیوه گروهی بر اعتماد در روابط بین فردی و کنترل عواطف در زنان متاهل. *فصلنامه فرهنگی تربیتی زنان و خانواده*، سال ۴ (۴۸)، ۱۴۵-۱۶۷.
- [۲] احمدی، شمس الدین. (۱۳۹۸). *بازبینی الگوهای غالب ارتباطی همسران ایرانی و ارزیابی اثر روان درمانی پویشی کوتاه مدت مبتنی بر بین مایه تعارضی ارتباط در افزایش رضایتمندی زناشویی*. رشته روانشناسی. دکتری. دانشگاه تربیت مدرس تهران.
- [۳] بازدار، خالد، موسوی، سیداصغر. (۱۳۹۶). بررسی و تحلیل نقش طرحواره های ناسازگار اولیه و گمالگرایی منفی در پیش بینی طلاق عاطفی بین همسران. *فصلنامه فرهنگی تربیتی زنان و خانواده*، سال ۱۳ (۴۳)، ۹۳-۱۱۶.
- [۴] سیاه مشته ای، جواد. (۱۳۹۷). اعتبارسنجی و طراحی تصاویر فرافکن حوزه طرحواره های ناسازگار اولیه یانگ. پایان نامه ارشد رشته سنجش و اندازه گیری. دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی علامه طباطبایی.
- [۵] عباسی، م، درگاهی، س، قاسمی جوبانه، ر. (۱۳۹۷). نقش نارسایی شناختی و الکسیتیایمیا در درگیریهای زناشویی زنان متقاضی طلاق. *مجله علوم پزشکی دانشگاه شهرکرد*، دوره ۲ (۱)، ۶-۱.
- [۶] دهقان منشاهی، ماریا، زارعی، اقبال، عسگری، مهین، نظیری، قاسم. (۱۳۹۶). بررسی اثربخشی متافور درمانی و بخشش درمانی بر ابعاد سازگاری پس از طلاق زنان. *مجله روشها و مدلهای روانشناختی*، دوره ۸ (۲۷)، ۳۰.
- [۷] شگری قندپزی، فرناز، نوایی نژاد، شکوه و دلاوری، علی. (۲۰۲۰). پیش بینی عملکرد خانواده بر اساس طرحواره های ناسازگار اولیه و الگوهای ارتباطی زوجین. *مجله جامعه شناسی آموزشی ایران*، دوره ۳ (۲)، ۶۲-۶۹.
- [8] Thornock.C.M., Nelson.L.J., Porter.C.L & Evans-stout.C.A.(2019). Theres no place like home: The associaciation between residential sttributes and family functioning. *Journal of environmental psychology*. 64: 39-47.
- [9] Rabino-Massa, E., Prost, M., and Boetsch, G. (2005), "Social structure and consanguinity in French mountain population", *Human Biology*, No. 77(2): 201-212.
- [10] Robson.S.M., Mccollough.M.B., Rex.S & Munafio.M.R., Taylor.G.(2020). Family meal frequency,diet,and family functioning: A systematic review with meta-analyses. *Journal of nutrition education and behavior*. 52(5): 553-564.
- [11] Zhao.s.,Yiyue.G(2018).The effects of mothers education on college students depressions level: The role of family function. *Psychiatry research*.269:108-114
- [12] Rossi,f.s., Holtzworth-Munroe,A.,& Rudd,b.n.(2016). *Intimate partner violence and child custody*.In l.Drozd,m.saini,& n.oiesen(Eds), *parenting plan evaluations: Applied research for the family court*(pp.346-373). New York,NY,us:oxford university press.
- [13] Delongis,A,& Zwicher,A.(2017). Marital satisfaction and divorce in couples in stepfamilies. *The Current opinion journal*,13(3): 158-161.
- [14] Worthington,E,L.(2005).Hope-Focused Marringe counseling Recom mendations for Researchers, clinicians and church works. *Journal of psychology and theology*, 31(3):231-239.
- [15] Damiterscu,D & Rusu,A. Relationship lbetween early maladaptive schema,coupies satisfaction and individual mute value: An evolutionary psychological approach(2012), *Journal of cognitive and behavioral psychotherapies*, 12(1): 63-76.
- [16] Terri,L.,Messman,M & Aubrey.A(2003). *The impact of childhood psychological abuse on adult interpersonal conflict of emotional abuse*,7(2):75-92.
- [17] Young, J. E., Klosko, J. S., & Weishaar M. E. (2003). *Schema Therapy: Apractitioner's Guide*. New York: Guilford Press, p.23-64.
- [18] Bach B, Lockwood G, Young JE.(2018). A new look at the schema therapy model: lorganization and role of early maladaptive schemas. *Cogn Behav Ther*. Jul;47(4):328-349.

- [19] Farrell,C., Chan,E.A., Siouta,E., Walshe,C & et all.(2020). Communication patterns in nurse-led chemotherapy clinics.Amixed-method study. *Patient education and counseling*. 103(8): 1538-1545.
- [20] Bernhold,Q.S.(2020). Patterns of age-related communication in families: A tree generation study. *Language & communication*. 72: 79-92.
- [21] Michel,,P.Nichols M.Family therapy concepts and Methods,(2012),pearson,10 edition:215-265
- [22] Arshadi,N.& Piriayi,S.(2012). Employees trust propen sity, super lrisors trustworthiness and interpersonal trust as antecedents of workplace ldoriance. *Journal care organization councel*,4: 84-100.
- [23] Rempel,K., Holmes,G.(1986).Trust in close relationships. *Journal of personality and social psychology*,49: 109-135.
- [24] Rousseau,D.M., Sitkin,S.B., Burt,R.S., & Camerer,C.(1998). Not so different after all: Across-discipline view of trust. *Academy of manegment review*23(3),393-404.
- [25] Simpson,J.(2009). Influence of attachment styles on romantic relationships. *Journal of personality and social psychology*, 59:971-980.
- [26] Oniye, A. O., Yahaya, L. A., Odebode, A. A., Alade, E. E., 2016. Communication Styles and Sexual Behaviours as Predictors of Marital Satisfaction among Secondary School Teachers in Kwara State, Nigeria
- [27] Kim HK, McKenry PC (2002) The relationship between marriage and psychological well-being: A longitudinal analysis. *Journal of Family Issues* 23(8): 885-911
- [28] Schakelford TK, Buss DM (2000) Marital satisfaction and spousal cost-infliction. *Personality and Individual Differences* 28: 917-928.
- [29] Kebritchi, A., & Mohammadkhani, Sh. (2016). The role of marital burnout and early maladaptive schemas in marital satisfaction between young couples. *International Journal of Medical Research & Health Sciences*, 5(12), 239-246.
- [30] Zarei,S., Farehbakhsh,K. & Esmaeili.,M.(2011). Determination of the distrctive contribution, trust, shame and gailt in predicting marital adjustment. *Knowledge and research in applied psychology*. 12(3):45.51-63.
- [31] Stone E, Shackelford T (2007) Marital satisfaction. Baumeister RF & Vohs KD (Eds), USA, pp. 1-8.
- [32] Yang, J., Kloscko, J., Vishar, M. Schema therapy, Translated by Hassan Hamidpoor and Zahra Andooz, Tehran, Arjmand Pub. 2007.
- [33] Hamidpour, H., Dolatshai, B., Pour Shahbaz, A., Dadkhah, A. The Efficacy of Schema Therapy in Treating Women's Generalized Anxiety Disorder. *Iran J Psychiatry Clin Psychol*, 2011; 16(4): 420-31.
- [34] Huston TL, Holmes EK. Becoming parents. In: Vangelisti AL, editor. *Handbook of family communication*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates; 2009. pp. 105–133. [Google Scholar]
- [35] Adams, B. Athletic training education program director burnout: Contributing factors, P.H.D. Dissertation, University of Dayton, 2010.
- [36] Pines, A. What should we do to prevent from marital burnout, Translated by F. Shadab, Tehran, Ghoghnoos Pub. 2002.
- [37] Sánchez Bravo, C., & Watty Martínez, A. (2017). Profiles using indicators of marital communication, communication styles, and marital satisfaction in Mexican couples. *Journal of Sex & Marital Therapy*, 43(4), 361–376.
- [38] Akkaya, M. (2010). *Baglanma Stilleri, Stresle Basacıkma Tarzlari, Problem Cözme Becerileri ve İletisim Tarzlarının Bosanma Süreci Üzerindeki Etkilerinin İncelenmesi*. Trabzon, KATÜ, Sosyal Bilimler Enstitüsü: Yüksek

- [39] Kansız, M., & Arkar, H. (2011). Mizac ve karakter özelliklerinin evlilik doyumu üzerine etkisi. *Anadolu Psikiyatri Derg.*, 12, 24–29 <http://www.scopemed.org/?mno=4691>
- [40] Esere, M.O., Yusuff, J., Omotosho J. A. 2011. Influence Of Spousal Communication On Marital Stability: Implication For Conducive Home Environment. *Edo Journal of Counselling* vol 4 (1and 2).
- [41] Tahira Jibeen (2019) Influence of acculturative stress on marital satisfaction: Moderation effect of gender role and communication styles in Pakistani immigrants, *Community Development*, 50:5, 536-556, DOI: [10.1080/15575330.2019.1656659](https://doi.org/10.1080/15575330.2019.1656659)
- [42] Roberts, L. (2000). Fire and Ice in Marital Communication: Hostile and Distancing Behaviors as Predictors of Marital Distress. *Journal of Marriage and Family*, 62(3), 693-707. Retrieved July 22, 2020, from www.jstor.org/stable/1566790
- [43] Bradbury, T., Fincham, F., & Beach, S. (2000). Research on the nature and determinants of marital satisfaction: A decade in review. *Journal of Marriage and Family*, 62, 964-980
- [44] Nina, E. (1991). Comunicacion maritaly estilos de comunicacion: Construcción y validación (Marital communication and communication styles: Construction and validation.) Unpublished master's thesis, Universidad Nacional Autónoma de México, Ciudad de México, México.
- [45] Segrin, C., Hanzal, A. D., & Domschke, P. J. (2009). Accuracy and bias in newlywed couples' perceptions of conflict styles and their associations with marital satisfaction. *Communication Monographs*, 76, 207–233 <http://www.tandfonline.com.eri.lib.byu.edu/doi/pdf/10.1080/03637750902828404>
- [46] Gottman JM (1994) What predicts divorce? The relationship between marital processes. *Journal of Personality and Social Psychology* 62(6): 989-1002.
- [47] Fowers BJ, Olson DH (1993) Enrich marital satisfaction scale: A brief research and clinical tool. *Journal of Family Psychology* 7(2): 176-185.
- [48] Khalatbari J, Ghorbanshiroudi Sh, Niaz Azari K, Bazleh N, Safaryazdi N. The Relationship between Marital Satisfaction (Based on Religious Criteria) and Emotional Stability. *Procedia Soc Behav Sci*. 2013; 84:869-73.
- [49] Hatami H, Habi MB, Akbari A. Assessing the Impact of Religiosity on Marital Satisfaction. *J Military Psychology*. 2009; 1(1):13-22.
- [50] Ghotbi, M., Holakouei, K., Jazayeri, A., & Rahimi, A. (2010). Divorce status and its influencing factors in divorcees. *Journal of Social Welfare*, 12, 271–286.
- [51] Habibi, M., Hajiheydari, Z., & Darharaj, M. (2015). Causes of divorce in the marriage phase from the viewpoint of couples referred to Iran's family courts. *Journal of Divorce & Remarriage*, 56(1), 43–56. <https://doi-org.eri.lib.byu.edu/10.1080/10502556.2014.972195>
- [52] Epstein, N.B., Chen, F., & Beyder-Kamjou, I. (2005). Relationship standard and marital satisfaction in Chinese and American couples. *Journal of Marital and Family Therapy*, 31, 59–74
- [53] Estévez, E., Murgui, S., Moreno, D., & Musitu, G. (2007). Estilos de comunicación familiar, actitud hacia la autoridad institucional y conducta violenta del adolescente en la escuela. *Psicothema*, 19, 108–113.
- [54] Kansız, M., & Arkar, H. (2009). Mizac ve karakter özelliklerinin evlilik doyumu üzerine etkisi. *Anadolu Psikiyatri Derg.*, 12, 24–29